

Delårsrapport mars 2024

Grundskolenämnden

2024-04-16

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling	4
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling.....	6
2.1.3	Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen.....	7
3	Övrig uppföljning till kommunledningen	9
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	9
3.1.1	Personalvolymsutveckling.....	9
3.1.2	Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete	9
3.2	Ekonomisk uppföljning	10
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag nämnder	10
3.2.2	Utfall till och med perioden.....	10
3.2.3	Prognos	11
3.2.4	Uppföljning av kommuncentrala poster	11
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	11
3.3.1	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	11
4	Styrinformation till nämnden	12
4.1	Ekonomistyrning	12
4.2	Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete	13
4.2.1	Organisatoriska förutsättningar för elevers lärande	14
4.2.3	Sammanställning av anmälan och information till huvudman	20
4.3	Lokalförsörjning och kapacitet.....	22
4.4	Årsrapport från Ungdomsfullmäktige.....	23
4.5	Systematiskt miljöarbete	24
4.6	Intern kontroll.....	25
4.7	Rapportering av pågående uppdrag samt viktiga händelser	27
4.7.1	Uppdrag från grundskolenämnden.....	27

1 Sammanfattning

Delårsrapport per mars innehåller kort styrinformation till kommunledningen gällande verksamhetens utveckling, ekonomi och HR. Därtill innehåller rapporten beskrivning och rapportering som är kopplat till nämndens särskilda ansvar utifrån det systematiska kvalitetsarbetet. Denna rapport beskriver förutsättningarna att bedriva en god verksamhet utifrån medarbetares och chefers förutsättningar samt skolstruktur.

Det ekonomiska resultatet för januari till mars uppgår till 37 mnkr jämfört med periodiserad budget. Det är en förbättring på 5 mnkr jämfört med resultatet i februari. Ekonomiskt resultat och uppföljning av bemanningsutveckling visar att åtgärdsplanerna från 2023 har gett planerad effekt. Bedömningen är att den tillfälliga bemanningsökningen som skedde under pandemiåren börjar bli återställd till normal nivå.

I rapporten beskrivs två avvikelser som rapporteras till kommunledning och en avvikelse som rapporteras till grundskolenämnden. Till kommunledningen beskrivs avvikelse gällande tidigare felaktiga fritidshemsavgifter samt utbetalning av ersättning till fristående skolor med anledning av beslut för hantering av kompletteringsbudget.

Rapporten visar på färre elever inom den kommunala grundskolan och fortsatt ökning av elever som går på friskolor. Även andel elever inom den anpassade grundskolan fortsätter att öka. Sammantaget påverkar detta framtida planering för utbildningskapacitet och budget.

Resultatutvecklingen för höstterminerna avseende elever som uppnår mål i alla ämnen i årskurs 9 och gymnasiebehörigheten till yrkesprogram ligger stabilt över tid. Däremot visar resultatutvecklingen över tid avseende andelen elever som uppnått målen i alla ämnen höstterminen i årskurs 6 en påtaglig försämring.

Rapporten beskriver olika organisatoriska förutsättningar för att bedriva en god verksamhet utifrån parametrar som elever per lärare, trygghet, samt hur medarbetare och chefer skattar ledarskap, tillit och tydlighet kring verksamhetens mål i medarbetarenkäter. Sammantaget tyder uppföljningen på att organisatoriska förutsättningar för att utveckla verksamheten positivt har stärkts, bland annat har det skett en prioritering av lärarresurser.

Nämndens strategier för tydligare ansvar, styrning och ledning samt hållbart ledarskap och medarbetarskap verkar ha stärkt organisatoriska förutsättningar. Däremot rapporterar mer än var fjärde medarbetare inom utbildningsområdena att de under det senaste året har upplevt sig utsatta för hot och våld. Trygghet, hot och våld behöver därför fortsatt vara en prioriterad fråga inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

I följande avsnitt beskrivs verksamhetens utveckling kortfattat utifrån ett antal nyckeltal och mått gällande verksamheten, avvikelser utifrån nämndens uppdrag samt övrig väsentlig information som rapporteras till kommunledningen.

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall perioden 2024	Prognos helår 2024
Antal månadsanställda*	10 144	9 801	9 719	9 600
Antal och andel elever, kommunal grundskola i Göteborg	47 382 (76,3%)	47 707 (76,0%)	47 193 (75,3%)	47 279 (75,2%)
Antal och andel elever, kommunal anpassad grundskola i Göteborg	814 (1,3%)	904 (1,4%)	1 012 (1,6%)	1 075 (1,7%)
Antal och andel elever, fristående grundskola i Göteborg och övriga kommuner	13 888 (22,3%)	14 152 (22,5%)	14 380 (23,0%)	14 425 (23,0%)
Antal och andel elever, fristående anpassad grundskola i Göteborg och övriga kommuner	32 (0,1%)	36 (0,1%)	51 (0,1%)	51 (0,1%)
Antal och andel fritidselever, kommunalt fritidshem i Göteborg	19 165 (30,9%)	20 430 (32,5%)	20 749 (33,1%)	21 324 (33,9%)
Antal och andel fritidselever, fristående fritidshem i Göteborg och övriga kommuner	3 546 (5,7%)	3 801 (6,1%)	3 945 (6,3%)	4 033 (6,4%)
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram, kommunala skolor Göteborg, åk 9	74,2%	72,1%	73,3%	76,6%
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen åk 6, kommunala skolor Göteborg	66,3%	64,1%	62,8%	64,8%
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen åk 9, kommunala skolor Göteborg	60,1%	57,7%	58,9%	66,0%
Elevnärvaro kommunala skolor Göteborg**	84,3%	88,2%	88,4%	87,9%
Elevpenssutveckling netto kommunala skolor (i procent jfr med föregående år)	6,5%	3,5%	3,7%	2,7%

* Månadsanställda avser antal anställda med månadslön oavsett sysselsättningsgrad eller eventuella ledigheter per december och aktuell period, dvs. mars.

**Elevnärvaron avser höstterminen 2023, inkluderar alla elever och årskurser i kommunal grundskola.

De översta nyckeltalen beskriver elevantal inom olika verksamhetsformer inom kommunal och fristående regi. Dessa nyckeltal är viktiga att följa bland annat för att förstå och planera för skolstruktur och kostnadsutveckling.

Därefter beskrivs ett antal nyckeltal som beskriver kunskapsutveckling för elever i Göteborgs Stad. I delårsrapport mars redovisas mått som bygger på höstterminens betyg i kommunala grundskolor. I delårsrapport augusti och i årsrapport, kommer nyckeltalen att bygga på vårterminens betyg. Då redovisas även kunskapsutveckling per hemkommun och för fristående skolor.

Elever i Göteborg

Antal elever som går i en kommunal skola i Göteborg sjunker något under perioden. Samtidigt ökar andelen elever inom anpassad grundskola och en något större andel elever återfinns i fristående verksamhet. Det totala elevantalet beräknas även fortsatt minska, huvudsakligen på grund av minskade elevkullar. Sammantaget medför detta en förändrad kostnadsstruktur per elev som nämnden behöver beakta i sin planering.

Antal elever i fritidshem har ökat under perioden. Störst ökning av andel elever som går i fritidshem i förhållande till samma period föregående år återfinns bland elever i årskurs F-3 i Nordost samt för elever i årskurs 4-6 i Sydväst och Nordost.

Kunskapsresultat

Resultatutvecklingen över tid avseende andelen elever som uppnått målen i alla ämnen höstterminen i årskurs 6 visar på en påtaglig försämring. Genom att analysera hur det gått för elever tidigare, sett utifrån deras betyg under höstterminen och vad de sedan fått för betyg vårterminen, kan en prognos göras för kommande betyg för elever som fått betyg hösten 2023 i årskurs 6. En sådan prognos visar på en förväntad nedgång för vårterminen 2024 jämfört med 2023. Andel elever som uppnått målen i alla ämnen i åk 6 i kommunala skolor i Göteborg var 66,2 procent för helåret 2023. Motsvarande siffra för helår 2024 prognosticeras till 64,8 procent.

Resultatutvecklingen för höstterminerna avseende elever som uppnår mål i alla ämnen i årskurs 9 och gymnasiebehörigheten till yrkesprogram ligger stabilt över tid.

Ekonomi

Nettokostnadsutvecklingen för perioden är 5,7 procent vilket motsvarar 142 mnkr. Nettokostnadsutvecklingen påverkas av att kostnaden för personal i princip är densamma som motsvarande period förra året. Under 2023 arbetade förvaltningen aktivt med att anpassa personalvolymen till budgeterad nivå. Antalet heltidstjänster har minskat, vilket har påverkat nettokostnadsutvecklingen för personalkostnader. Hyresrelaterade kostnader har däremot ökat jämfört med föregående period och nettokostnadsutveckling för hyror är 20 procent.

Volymmått samt nettokostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Antal månadsanställda	-5,4%	-2,0%
Nettokostnadsutveckling	+5,7%	+5,6%
Antal elever i kommunal grundskola i Göteborg	-1,1%	-0,7%
Antal elever i kommunal anpassad grundskola i Göteborg	+11,9%	+15,2%
Antal elever i fristående grundskola i Göteborg och övriga kommuner	+1,6%	+1,3%
Antal elever i fristående anpassad grundskola i Göteborg och övriga kommuner	+41,7%	+50,0%
Antal fritidselever i kommunalt fritidshem i Göteborg	+1,6%	+0,7%
Antal fritidselever i fristående fritidshem i Göteborg och övriga kommuner	+3,8%	+1,8%

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Felaktiga fritidshemsavgifter för vissa vårdnadshavare
Orsak till att avvikelsen uppstått
Grundskoleförvaltningen har hittat ett fel i det sätt som förvaltningen har fakturerat fritidshem för vårdnadshavare som har haft delad faktura (då barnet bor växelvis) där den ena vårdnadshavaren har sagt upp sin plats. Den vårdnadshavare som har haft kvar sin plats har felaktigt fakturerats en halv avgift i stället för en hel.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Höjningen berör 521 vårdnadshavare. Ingen vårdnadshavare kommer att bli fakturerad bakåt i tiden, men alla berörda vårdnadshavare kommer att se en höjning av avgiften för fritidshem från och med april.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Avvikelsen har inte medfört några större konsekvenser för organisation, chefer och medarbetare.
Ekonomiska konsekvenser
Korrekt fakturering framgent kommer att innebära ökade avgiftsintäkter för förvaltningen.
Vidtagna åtgärder
Förvaltningen har skickat ut information till berörda vårdnadshavare och därefter justerat faktureringen för fritidshem från och med april.

Bidrag på lika villkor
Orsak till att avvikelser uppstått
<p>Grundskolenämnden beslutade den 26 mars om hur grundskoleförvaltningen ska fördela kompletteringsbudget som kommunfullmäktige beslutat om. Enligt beslutet ska merparten fördelas till skolenheter för att möta ökade pensionskostnader som kommunala skolenheter har under 2024.</p> <p>Förvaltningen ska erbjuda enskilda huvudmän att äska del av dessa medel om de kan styrka att de har haft motsvarande kostnadsökningar kopplade till sina avtalade förmånsbestämda pensioner.</p> <p>Grundbeloppet för fristående grundskola ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna grundskolan och fastställas per kalenderår enligt skollagen och skolförordning. I det fall ytterligare resurser ges till hemkommunens verksamhet under löpande budgetår, ska motsvarande tillskott tilldelas de fristående skolorna och den enskilda verksamheten. Beslutet strider därför mot bestämmelserna i skollagen, skolförordning och gällande rättspraxis om att bidrag till enskilt bedrivna verksamheter ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till egen verksamhet.</p>
Konsekvenser för de verksamheter är till för
<p>Förvaltningen bedömer att beslut om att inte betala ut, eller fördröja motsvarande tillskott till fristående verksamheter, inte är förenligt med skollagen eller bidrag på lika villkor och kan leda till negativa konsekvenser för fristående verksamheter så väl som för grundskoleförvaltningen.</p>
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
<p>Förvaltningen ser en risk i att ett eventuellt överprövande och dom kan medföra rättsliga kostnader samt försvåra planeringen för såväl innevarande år som för 2025.</p>
Ekonomiska konsekvenser
<p>Förvaltningen ser en risk i att ett eventuellt överprövande och dom kan medföra rättsliga kostnader samt försvåra den ekonomiska planeringen för såväl innevarande år som för 2025. Ett beslut i grundskolenämnden om att extra resurser eventuellt tillförs senare kan medföra likviditetsmässiga nackdelar för fristående verksamheter. Det kan försvåra planering, finansiering och genomförande av en motsvarighet till den kommunala satsningen.</p> <p>Beslutad hanteringsordning medför också ökad administration och ökade kostnader för både grundskoleförvaltningen och enskilda huvudmän. Förvaltningen behöver skapa en administrativ hantering, ansökningsförfarande och bedömningsgrunder inom ett område där expertis saknas. Beslutad hanteringsordning medför svåröverskådliga konsekvenser för framtida bidragsutbetalningar samtidigt som det motverkar förvaltningens arbete för att säkerställa bidrag på lika villkor. Offentligt och privat anställda omfattas av olika pensionsavtal, effekterna ser olika ut över tid och skiljer sig mellan olika avtal. Pensionsavsättningar kommer att öka för såväl kommunala som privata huvudmän.</p>
Vidtagna åtgärder
<p>Förvaltningen har avsatt medel för ersättning till fristående skolor enligt bidrag på lika villkor.</p>

2.1.3 Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen

Överföring av kommunbidrag mellan nämnder

Kommunfullmäktige beslutade den 24 november 2022 att ge grundskolenämnden och trafiknämnden, numera stadsmiljönämnden i uppdrag att till 2023 förändra organisationen för resor till fritidshem i enlighet med stadsledningskontorets utredning. Grundskolenämnden fick även i uppdrag att revidera sina riktlinjer för skolskjuts med tillägg av skolskjuts till och från fritidshem.

Dessa riktlinjer är sedan november 2023 på plats och grundskoleförvaltningen hanterar sedan dess ärenden om resor till fritidshem i form av skolskjuts.

Riktlinjerna omfattar elever som går på anpassad grundskola.

Kommunfullmäktiges beslut har inneburit att stadsmiljönämndens ärenden för

fritidshemresor har minskat från omkring 240 individer till runt 45 och därför föreslås en budgetjustering. Stadsmiljö- och grundskoleförvaltningen är ense om överföring av kommunbidrag om 10 miljoner kronor från stadsmiljönämnden till grundskolenämnden.

Utredning av område Stadsgemensamt

I årsrapporten för 2022 skrev samtliga utbildningsförvaltningarna om behovet av att se över om nuvarande uppdrag och organisation för område Stadsgemensamt är det mest ändamålsenliga och effektiva sättet att arbeta på. En extern utredare har genomfört en genomlysning, se bilaga, av de tre verksamheterna inom område Stadsgemensamt:

- Center för skolutveckling
- Språkcentrum
- Vägledningscentrum

Utredningen har undersökt i vilken utsträckning nuvarande organisering skapar förutsättningar för de fyra huvudmännen inom utbildningskedjan att effektivt styra, leda och ta sitt ansvar utifrån nationella och lokala styrdokument, ekonomi och kvalitet. Utredningen har också lämnat rekommendationer om framtida organisering av området. Utredningen färdigställdes i början av april och ligger med som bilaga till respektive nämnd. Förvaltningarna föreslår att direktörerna ges i uppdrag att tillsammans omhänderta utredningens slutsatser och återkomma till nämnderna med eventuella förslag på förändrad organisation.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

I följande avsnitt beskrivs personalutveckling kort. Avsnittet innehåller även en kommuncentral uppföljning av förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete. I avsnitt 4, styrinformation till nämnden ges en fördjupad beskrivning av organisatoriska förutsättningar för elevers lärande. Där beskrivs bland annat resultat från medarbetarundersökning för chefer och medarbetare.

3.1.1 Personalvolymsutveckling

	Aktuell period (ack. sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2024	Utfall 2023
Antal årsarbetare	2 551,8	2 725,4	9 300	9 967,0

Förvaltningen har under 2023 bedrivit ett omfattande anpassningsarbete för att anpassa bemanning efter budget. I denna uppföljning per mars månad bedöms bemanningen vara i balans mot budget. Efter anpassningsåtgärder finns dock utmaningar att matcha kompetens mot uppdrag och skolans utmaningar avseende organisering av särskilt stöd och förebyggande arbete för trygghet och studiero. En viss risk finns därmed för avvikelse från prognos.

3.1.2 Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Ja. Den främsta avvikelsen i uppföljningen avser brister i samarbetet mellan skyddsombud och ansvarig chef i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Bristen hanteras i förvaltningens arbetsmiljöplan för 2024.

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av aktiva åtgärder?

Ja. Inga allvarliga risker eller hinder har identifierats. De hinder som får högst andel "delvis-svar" är "Jobbar ni aktivt med att arbetsförhållanden hos er inte ska diskriminera någon? T.ex. pratar om normer eller jargong på APT" och "Finns det fysiska hinder i era lokaler som kan diskriminera någon?". Frågorna hanteras inom förvaltningens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet och i det material som finns som stöd till ansvarig chef för arbetsplatsträffar.

Beskriv kortfattat de tre största riskerna eller hindren och hur de påverkar arbetsmiljön negativt

1. Risk för att medarbetare blir utsatta för hot, våld och otillåten påverkan.
2. Ohälsosam arbetsbelastning och stress.
3. Säkerställa att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) fungerar i verksamheten.

De två första riskerna har ingått i förvaltningsövergripande åtgärder under ett antal år. Förvaltningen har bland annat:

- bjudit in alla medarbetare till föreläsning och därefter delat ut övningspaket på temat ”Pågående dödligt våld”,
- publicerat en digital utbildning om hot och våld, särskilt anpassad till medarbetare i skolmiljö,
- sett över och reviderat stödmaterial kopplat till hot, våld och personsäkerhet,
- tagit fram partsgemensamt stödmaterial kring uppdragsdialog, tjänstefördelning och schemaläggning samt upprättat APT-material utifrån föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Arbetsmiljöplanen kommer nu kompletteras med åtgärder efter dialog i förvaltningens särskilda samverkansgrupp för arbetsmiljö och hälsa.

Beskriv kortfattat en främjande faktor (friskfaktor) och hur den påverkar arbetsmiljön positivt

Gott ledarskap är identifierat som friskfaktor. Utvecklingsinsatser pågår löpande och planeras inom strategisk chefsförsörjningsgrupp. Förvaltningen har till exempel ett eget digitaliserat ledarutvecklingsprogram.

3.2 Ekonomisk uppföljning

I följande avsnitt beskrivs ekonomiuppföljning kort. I avsnitt 4, styrinformation till nämnden ges en fördjupad beskrivning av ekonomisk styrning och arbetet för att nämndens ekonomi ska vara balans.

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	251	273	-22	247	1 161	1 117	1 114	1 070
Kostnader	-2 880	-2 877	22	-2 734	-11 192	-11 046	-11 044	-10 571
Kommunbidrag	2 507	2 705	0	2 341	10 030	9 930	10 030	9 412
Kommuninterna bidrag	37	0	37	7	5	3	0	85
Resultat	-84	-121	37	-139	4	4	0	-4

3.2.2 Utfall till och med perioden

Grundskoleförvaltningen har för perioden januari-mars ett resultat på 37 mnkr jämfört med periodiserad budget. Det är en förbättring med 5 mnkr jämfört med resultatet i februari.

Förvaltningens utbildningsområden redovisar ett resultat på 4 mnkr för perioden, vilket är en försämring med 7 mnkr jämfört med februari. Kompletteringsbudgeten finns inte med i resultatet. Förvaltningens avdelningar samt förvaltningsövergripande budget redovisar till och med mars ett positivt resultat på drygt 33 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras till stor del av vakanta tjänster samt uppdrag som ej påbörjats.

3.2.3 Prognos

Grundskoleförvaltningen lämnar en årsprognos per mars på 4 mnkr för helåret 2024. Bedömningen är därmed att förvaltningen har en ekonomi i balans samt att nämnden återställer upparbetat underskott för 2023.

Utbildningsområdena lämnar en helårsprognos på 41 mnkr och har därmed sammantaget en ekonomi i balans. Prognosens träffsäkerhet påverkas dock av att beslut om kompletteringsbudget kom under pågående prognosarbete. Prognosen är en förbättring på nästan 47 mnkr sedan prognosen i februari. Endast 8 av 75 skolområden har en negativ årsprognos, och de ska enligt förvaltningens regler för god ekonomisk hushållning ska åtgärdsplaner påbörjas inom 10 dagar. Orsaken till förbättringen är den kompletteringsbudget som kommunfullmäktige beslutade om den 21 mars 2024. Av de 100 miljoner som fördelades till grundskolenämnden har omkring 77 mnkr fördelats till skolområdena. Flera av skolorna har ännu inte hunnit värdera hur kompletterande medel ska nyttjas, vilket resulterar i ett prognosticerat överskott.

Förvaltningen utgår från att skolorna kommer att nyttja tillkommande medel från kompletteringsbudgeten. Förvaltningen återkommer med fördjupad analys i samband med prognos per maj.

3.2.4 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (mnkr)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår
Investeringsrelaterade driftskostnader	37	113	
Gratis mensskydd på alla kommunala högstadie- och gymnasieskolor		3	

Kommuncentralt reserverades 120 mnkr för investeringsrelaterade driftskostnader under 2024. Grundskoleförvaltningens sammanlagda kostnader uppgår till 37 mnkr för perioden januari till och med mars. Förvaltningen har under året prognosticerat att bekosta 30 mnkr genom egen ram eftersom förvaltningen inte kommer att få full täckning för investeringsrelaterade driftskostnader.

I kommunfullmäktiges budget för 2024 avsattes medel som ett bidrag till grundskole- och utbildningsförvaltningen att förse kommunala elever med gratis mensskydd. Av de elever som bedöms ha behov av mensskydd beräknas 60 procent gå i grundskoleförvaltningens kommunala skolor, varför grundskolenämnden hemställer till kommunfullmäktige att utbetala 3 mnkr av avsatta 5 mnkr.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

Anmälningar enligt lex Maria och lex Sarah

	Kvartal 1 2024
Antal anmälningar enligt lex Maria	-
Antal anmälningar enligt lex Sarah	-

Inga anmälningar enligt lex Sarah eller lex Maria har gjorts under perioden.

4 Styrinformation till nämnden

I detta avsnitt följer styrinformation riktad till grundskolenämnden. Här beskrivs sådant som nämnden behöver känna till utifrån ansvar som huvudman och hemkommun. Det innefattar bland annat, ekonomistyrning, information utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, avvikelser gällande lokaler och kapacitet, pågående uppdrag och intern kontroll.

4.1 Ekonomistyrning

Den övergripande beskrivningen av resultat och prognos beskrivs i avsnitt 3.2. I följande avsnitt beskrivs en fördjupad analys av nämndens resultat och prognos.

Verksamhetsåret 2023 präglades till stor del av skolområdenas åtgärdsarbete för att nå en ekonomi i balans. Under höstterminen började skolområdenas åtgärdsplaner ge effekt och personalkostnaderna minskade. Det bidrog till att förvaltningen som helhet nådde en ekonomisk balans för helåret 2023. Vid årets slut hade dock skolområdena ett underskott på sammanlagt 72 mnkr.

Resultat och prognos

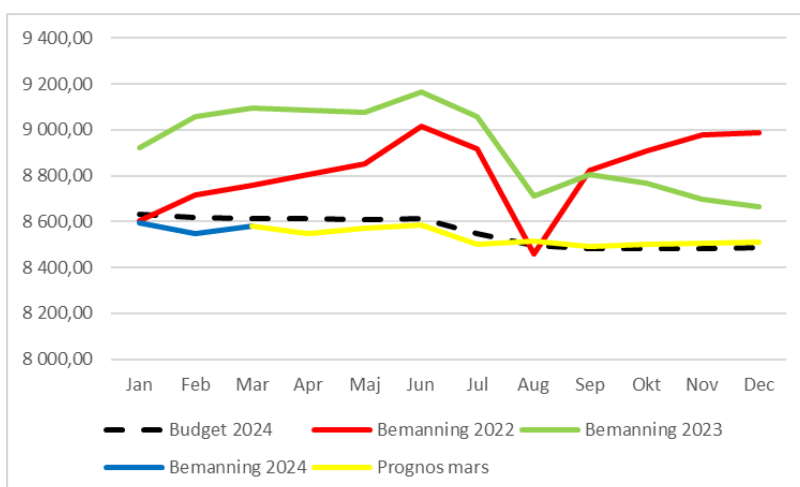
Grundskoleförvaltningen har för perioden januari-mars ett resultat på 37 mnkr jämfört med periodiserad budget. Resultatet inkluderar dock inte beslutad kompletteringsbudget.

Grundskoleförvaltningen lämnar en årsprognos per mars på 4 mnkr för helåret 2024, vilket motsvarar underskottet från 2023. Prognosen inkluderar beslutad kompletteringsbudget.

Bemanningsutveckling

Utbildningsområdenas budget består till 95 procent av personalkostnader och förvaltningen följer bemanningsutvecklingen noga under 2024.

Bedömningen är att åtgärdsplanerna från 2023 ger fortsatt effekt då bemanningen under årets tre första månader har varit under budgeterad nivå. I mars är bemanningen 35 heltidstjänster färre än budgeterat.

Antalet heltidstjänster har minskat med 516 mellan mars 2023 och mars 2024. Bedömningen är att den tillfälliga bemanningsökningen som skedde under pandemiåren börjar bli återställd till normal nivå. Även den faktiskt arbetade tiden (inklusive timvikarier och frånvaro) minskar och är i mars lägre än samma period 2023 och 2022. Användning av vikarier från bemanningsenheten ligger fortsatt på en jämn nivå och inom stadens rekommenderade riktvärden, det vill säga cirka 4,5 procent vikarier per dag.

Även helårsprognosen visar på en fortsatt återhållsamhet och följer budgeterad nivå. I och med kompletteringsbudgeten finns nu en möjlighet att öka bemanningen. Bedömningen är att kompletteringsbudgeten mildrar effekten av de kraftigt ökade kostnaderna för sociala avgifter för grundskoleförvaltningens skolor inför 2024. Samtidigt finns det risker med kompletteringsbudget, eftersom det är svårt att göra förändringar i planering under pågående verksamhetsår och det finns risk för ryckig styrning och brist på kontinuitet.

Uppskattningsvis motsvarar kompletteringsbudgeten omkring 100 heltidstjänster med helårseffekt. Det är viktigt att skolorna planerar och organiserar utifrån oförutsedda risker för en stabil ekonomi.

Elevutveckling jämfört med budget

Grundskoleleverna har minskat med 136 stycken jämfört med budget, vilket innebär att elevpengen har minskat med 4,1 mnkr jämfört med budget. Anpassad grundskola expanderar och totalt har eleverna ökat med 40 stycken, vilket innebär en ökning av elevpengen med 3,3 mnkr. I genomsnitt är kostnaden för en elev i anpassad grundskola cirka 7-8 gånger kostnaden för en elev i grundskolan vilket gör att huvudman nog behöver följa elevgruppsutvecklingen. Till och med mars är utbetalad elevpeng ungefär densamma som budgeterad nivå men omfördelad mellan skolformerna.

4.2 Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Grundskolenämnden har i egenskap av huvudman i Göteborgs Stad ett lagreglerat uppdrag att systematiskt utvärdera och förbättra verksamheten för att ge elever så goda förutsättningar som möjligt att nå kunskapskraven i skolan. Uppföljningen i delårsrapport per mars fokuserar på att beskriva organisatoriska förutsättningar för elevers lärande. Inledningsvis görs det utifrån medarbetare och chefer. Detta avsnitt är en vidareutveckling av den fördjupning om chefers och medarbetares arbetsmiljö som tidigare har lämnats till nämnden i delårsrapport mars. Därefter beskrivs förutsättningar att bedriva en god verksamhet utifrån nämndens skolstruktur.

Stycket anmälning och information till huvudman finns med i varje uppföljningsrapport och visar statistik gällande frånvaroproblematik och kränkande behandling.

Organisatoriska förutsättningar för elevers lärande - chefer och medarbetare

Uppföljningen utgår från att förutsättningarna för rektors uppdrag att styra, leda och organisera skola och ledningsuppgifter samt lärares uppdrag att strukturera och leda klassrummet är avgörande för elevers måluppfyllelse. Först beskrivs organisatoriska förutsättningar utifrån chefsperspektivet och därefter utifrån medarbetar- och elevperspektiv.

Organisatoriska förutsättningar – chefer

Särskilt viktiga förutsättningar för chefer är, enligt forskningsresultaten från Chefios, ett tydligt och avgränsat chefsuppdrag, rimligt antal medarbetare per chef, tillgång till välanpassade administrativa stödresurser och forum för dialog mellan nivåer och funktioner i organisationen om både budget, verksamhet och personalfrågor. I uppföljningen försöker förvaltningen belysa dessa förutsättningar utifrån tillgängliga datakällor.

Nyckeltal chefers förutsättningar	2021	2022	2023
Antal medarbetare/chef	25,8	25,9	25,2
Chefsenkät HME, Chef över chef	-	-	80
Chefsenkät HME, Första linjens chefer	81	82	83
Chefsenkät Inflytande, Chef över chef	-	-	55
Chefsenkät Inflytande, Första linjens chef	53	54	60
Korttidssjukfrånvaro, Chef över chef	0,3	0,5	0,5
Korttidssjukfrånvaro, Första linjens chef	0,6	1,1	0,8
Chefsomsättning, Chef över chef	9,4	9,7	6,7
Chefsomsättning, Första linjens chefer	12,0	11,4	13,3

Definitioner och ytterligare nedbrytningar av redovisade nyckeltal finns i bilaga tabeller personaluppföljning.

Grundskoleförvaltningen har sedan införande av ny skolenhetsorganisation haft ett stabilt antal medarbetare per chef. I december 2023 innebar det 25,2 medarbetare per chef, vilket är en minskning med 0,6 sedan december 2022. Antalet medarbetare per chef varierar något mellan verksamheterna. Måltid, lokalvård och vaktmästeri är den verksamhet med flest antal medarbetare per chef. Inom utbildningsområdena har antalet medarbetare per chef minskat något till följd av minskat antal anställda under slutet av 2023.

Medarbetarundersökning 2023

Förvaltningen följer även upplevda förutsättningar för medarbetare och chefer bland annat genom medarbetarundersökningar. Nämnden får årligen information om hur index förändras inom särskilt viktiga frågeområden.

Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) uppgår i år till 85 för samtliga första-linjens-chefer (enhetschefer och biträdande rektorer) vilket är tre enheter högre än 2022 och fyra enheter högre än för samtliga chefer i stadens förvaltningar. Ledarskap är den delfaktor som ökat mest sedan 2022, från 80 år 2022 till 86 för år 2023. HME har ökat mest i gruppen biträdande rektorer (från 82 år 2022 till 85 år 2023).

Index inflytande, som kan ses som indikator för organisatorisk och social arbetsmiljö, har också ökat och uppgår nu till 60 för samtliga enhetschefer och biträdande rektorer (54 år 2022), vilket ligger i nivå med resultatet för samtliga chefer i stadens förvaltningar. De chefsgrupperingar som har lägst resultat är fortsatt rektorer och biträdande rektorer, deras index har dock ökat. Störst är ökningen för biträdande rektorer som ökat med 5 enheter (från 52 år 2022 till 57 år 2023).

Sjukfrånvaro och personalomsättning

Samtliga av förvaltningens chefsgrupper har mycket låg korttidssjukfrånvaro. Frånvaron ligger på stabila låga nivåer inom redovisad period. Ett undantag är biträdande rektorer där den genomsnittliga korttidssjukfrånvaron minskat från 1,1

procent för år 2022 till 0,4 procent år 2023, vilket ligger tydligt under genomsnittet för ledningsarbete, såväl i förvaltningen (0,7 procent år 2023) som i staden (0,8 procent år 2023).

Personalomsättningen för rektorer och biträdande rektorer är betydligt lägre år 2023 jämfört med år 2022. Störst är minskningen för gruppen rektorer som har minskat med 3,3 procentenheter sedan år 2022, från 9,9 procent 2022 till 6,6 procent 2023. Måltid, lokalvård och vaktmästeri är den verksamhet med högst chefsomsättning i år, främst till följd av att enhetschefer har gått vidare som verksamhetschefer.

Bedömning organisatoriska förutsättningar - chefer

Under 2023 har förvaltningens chefsförsörjnings- och ledarutvecklingsarbete fokuserat på att öka samverkan mellan stödfunktioner och styrkedjan, förstärka implementeringen av förvaltningens team- och ledarutvecklingsprogram, se över förvaltningens fördelningsmodell av ledningsresurser och fördjupa förståelsen av första linjens chefers organisatoriska förutsättningar. Återkommande insatser har gjorts i årets rektorsverkstäder för att stödja tydligare uppdrag och roller inom förvaltningens skolledningsteam och för att bidra till ökad rolltrygghet och förmåga att leda förändring och verksamhetsutveckling. Ytterligare ett fokusområde har varit att förenkla och stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att revidera de stödmaterial som finns kopplat till arbetsmiljöårshjulet. Inom utbildningsområdet har styrkedjan förändrats för att bidra till ett närmare ledarskap för förvaltningens rektorer.

Det är förvaltningens bedömning att dessa insatser tillsammans förklarar den positiva utvecklingen av biträdande rektorers resultat i chefsenkäten. Särskilt gäller detta för skattningen av ovanstående chefs ledarskap och upplevd arbetsbelastning/inflytande. I uppföljningen bekräftas också vanliga samband mellan måluppfyllelse, låg chefsomsättning och goda organisatoriska förutsättningar såsom tydlig styrning, tydliga roller och mandat, öppen kommunikation och kontinuerlig feedback mellan chefsnivåer och i ledningsteam samt fungerande samarbete med stödfunktioner. Ett tydligt exempel på detta är organisationskulturen, ledningsklimatet och systematiken i styrning och verksamhetsutveckling inom måltid, lokalvård och vaktmästeri.

Sammantaget bedöms chefers organisatoriska förutsättningar ha stärkts under 2023. Detta trots en tydlig prioritering av ekonomi i balans och tidskrävande anpassningsarbete.

Organisatoriska förutsättningar – medarbetare

En avgörande förutsättning för elevers lärande och utveckling är behöriga och kompetenta lärare. Sedan 2021 har andelen legitimerade lärare ökat kontinuerligt. I oktober 2023 var legitimationsgraden för månadsavlönade grundskolelärare 90,9 procent, vilket innebär en ökning med 2,2 procentenheter på ett år.

Nyckeltal medarbetares förutsättningar	2021	2022	2023
Andel legitimerade lärare grundskola	87,7	88,7	90,9
Andel legitimerade lärare i fritidshem	54,3	58,8	68,8
Andel legitimerade lärare i anpassad grundskola	72,8	76,9	75,4
Elever per lärare i grundskolenheter	10,0	9,6	9,4
Elever/övrig personal i grundskolenheter	35,2	33,1	34,6
Medarbetarenkät, HME	78	78	77
Medarbetarenkät, Motivation	78	80	75

Nyckeltal medarbetares förutsättningar	2021	2022	2023
Medarbetarenkät, Inflytande	56	57	56
Sjukfrånvaro, 1-14 dagar	3,8	3,9	3,4
Personalomsättning	11,5	10,6	9,0

Andelen legitimerade lärare är lägre i skolor med högt socioekonomiskt index. Skillnaden mellan låg- och högindexskolor minskar dock kontinuerligt. I fritidshem och i den anpassade grundskolan är legitimationsgraden tydligt lägre (68,8 respektive 75,4 procent). Till följd av elevexpansion inom anpassad grundskola och svårigheter att kompetensförsörja skolformen har andelen legitimerade lärare där sjunkit från 76,9 procent 2022 till 75,4 procent 2023.

Lärartäthet

Under perioden 2021 till 2023 har antalet elever per lärare minskat kontinuerligt. Relativt sett har lärartätheten ökat mest i högindexskolor. I lågindexskolor har minskning av elever per lärare möjliggjorts genom att lärarbemanningen har prioriterats före övrig personal. I högindexskolorna har lärartätheten ökat parallellt med ökad personaltäthet för övriga personalgrupper.

Medarbetarenkät 2023

I medarbetarenkät 2023 uppgår HME till 77 för förvaltningen totalt, vilket är en liten minskning jämfört med år 2022 (78). Utbildningsområdena och kulturskolan har ett lägre HME-resultat än övriga verksamheter. Av skolformerna har skolenheter inom grundskola det lägsta resultatet (74). De delindex som har högst resultat är Styrning och Ledarskap, vilka uppgår till 79 och 76. Index Styrning har gått ner med en enhet medan Ledarskap har ökat med två enheter jämfört med förra året. Delindexet Motivation är 75, vilket är en minskning med fem enheter jämfört med 2022. Indexresultatet för Motivation är starkt påverkat av resultatet för skolenheter inom grundskola.

Medarbetarenkätutskicket skedde under samma period som förvaltningens bemanningsstopp genomfördes som åtgärd för ekonomi i balans. Det är möjligt att detta har bidragit till den kraftiga minskningen av delindex Motivation i skolenheterna. Samtidigt är det noterbart att måltid, lokalvård och vaktmästeri under samma period genomförde stora besparingsåtgärder med bibehållet högt resultat på Motivation. Utmärkande för deras anpassningsarbete var att det utfördes med tydlig styrning och öppen och löpande kommunikation.

För HME skiljer det 11 enheter mellan verksamheten med högsta respektive lägsta värde. Den verksamhet som har högst HME är måltid, lokalvård och vaktmästeri (85) medan skolenheter inom grundskola har lägst HME (74). Störst spridning i redovisade indexresultat finns för Inflytande där 26 enheter skiljer mellan högsta och lägsta indexresultat, skolenheter inom grundskola har lägst (50) och måltid, lokalvård och vaktmästeri har högst (76).

Sjukfrånvaro och personalomsättning

Grundskoleförvaltningens korttidsjukfrånvaro har minskat sedan både 2021 och 2022, det gäller såväl förvaltningsövergripande som per område. Under 2021 och början av 2022 pågick fortfarande pandemin vilket påverkade sjukfrånvaron nationellt. På verksamhetsnivå utmärks anpassad grundskola av mycket hög korttidsjukfrånvaro.

I syfte att hitta vägar för att sänka korttidsfrånvaron i anpassad grundskola och bland elevassistenter startades under 2023 ett pilotprojekt med företagshälsovården och två anpassade grundskolor. Projektet undersökte hälsa och arbetsmiljö på individ- och gruppnivå. I januari 2024 avrapporterades projektet. Slutsatser var att

arbetsgivaren behöver arbeta systematiskt med den fysiska arbetsmiljön samt att de båda skolorna hade ett stort behov av ett närvarande ledarskap. I nuläget har förvaltningen fångat upp vikten av den fysiska arbetsmiljön genom utbildning och APT-material inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen behöver dock analysera och reflektera ytterligare över hur man kan arbeta vidare med pilotprojektets resultat. Till exempel bör elevassistenternas behov av närvarande ledarskap analyseras och förstås utifrån perspektiv som den anställdes kompetens för uppdraget och tydlighet i roll och uppdrag.

Personalomsättningen har minskat från 10,6 procent 2022 till 9,0 procent 2023. Motsvarande trend kan ses samhällsövergripande till följd av vikande konjunktur. Kulturskolan och elevhälsan redovisar dock ökande personalomsättning. Elevhälsan är också det verksamhetsområde som tillsammans med anpassad grundskola har högst personalomsättning under 2023 (15,0 respektive 12,7 procent).

Samordnad kompetensförsörjning inom utbildningskedjan

Förvaltningens kompetensförsörjningsarbete utgår från nära samverkan med Göteborgs Universitet och med övriga utbildningsförvaltningar inom staden. Under 2023 har den strategiska samverkan stärkts kring inrättande av övningsskolor för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och samordnad kompetensförsörjning inom utbildningskedjan. Satsningar på kompetenskartläggning och individuella handlingsplaner för icke legitimerade lärare i fritidshem och satsningar på att stödja fortbildning av anställda för studier till speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning och till lärare med inriktning fritidshem har under året fortsatt.

Organisatoriska förutsättningar – fördjupning förstelärare

Förstelärarreformen introducerades med syftet att låta särskilt skickliga lärare fortsätta sin utveckling utan att lämna klassrummet, samtidigt som de skulle dela sin kompetens för att höja undervisningens kvalitet. Förstelärarna förväntas ha en betydande roll och funktion för elevernas ökade måluppfyllelse men rollen ska också möjliggöra karriärutveckling inom lärarprofessionen.

Förstelärare är anställda av rektorerna och uppdraget formuleras av rektorerna utifrån skolornas behov. Rektors ansvar att välja ut särskilt skickliga lärare försvåras av att det saknas ett objektiva bedömningssystem. Ytterligare en svårighet är det dubbla uppdraget, dels att vara en skicklig lärare, dels att kunna sprida sin kompetens till andra lärare. Dessutom anger förvaltningens mall för uppdragsbeskrivning bara att uppdraget ska knytas till skolans systematiska kvalitetsarbete, inte specifikt att det ska handla om utveckling av undervisningen.

I grundskoleförvaltningen är andelen förstelärare högre jämfört med genomsnittet för kommunala huvudmän. Tack vare riktade satsningar från grundskoleförvaltningen finns fler förstelärare på skolor i socioekonomiskt utsatta områden.

	2021	2022	2023	2024
Antal förstelärare grundskola	448,9	460,8	463,0	446,8
Antal förstelärare anpassad grundskola	9,8	9,8	12,0	14,5
Andel förstelärare - totalt	12,4%	12,2%	11,8%	11,8%
Andel förstelärare riket (kommunal hm)	10,9%*	11,1%	10,7%	-

Bemanning med förstelärare omräknat i heltidstjänster per mars samt som andel av total bemanning med grundskollärare (ej lärare i fritidshem och förskollärare).

**2021 ingår även fristående huvudmän.*

Stabiliteten bland förstelärarna är hög, få byter arbetsplats vilket ger förutsättningar för rektorerna att styra och leda deras arbete. Det är svårt att koppla skolors resultat till förekomsten av förstelärare. Det finns inte mycket undersökningar eller forskning om detta. Däremot vet man från utvärderingar och forskning att rektors styrning och ledning i arbetet med att organisera förstelärares arbete på skolorna är helt avgörande för vilken effekt förstelärarnas arbete får.

I Göteborgs Stad är förstelärare tillsvidareanställda. En konsekvens av detta är att det är svårt att få flexibilitet i bemanningen av skolornas verksamhetsutveckling. Eftersom man har ett begränsat antal förstelärartjänster på varje skola är det svårt för andra lärare att få utvecklingsledande uppdrag, även om det specifika uppdraget skulle matcha deras kompetens bättre än skolenhetens tillsatta förstelärare.

Uppföljning av hot och våld

Hot och våld är sedan tidigare ett uppmärksammat område som hanteras inom arbetsmiljöprocessen och följs upp i förvaltningens skyddskommittéer.

Statistik rapporterade händelser	2021	2022	2023
Rapporterade händelser i IA*	1348	1166	1273
Medarbetarundersökningen	2021	2022	2023
Andel som upplevt hot och/eller våld	17%	21%	22%
Andel av de som upplevt hot och/eller våld som inte har polisanmält det	72%	73%	81%
Andel som varit utsatt för otillåten påverkan	4%	7%	7%

**IA är stadens system för information om arbetsmiljö. Göteborgs Stad bytte IT-system för hantering av avvikelserapportering 2022. Det innebär att det är svårt att jämföra statistik längre tillbaka.*

Grundskoleförvaltningen har genomfört flera insatser för att motverka förekomsten av hot och våld inom skolan. Alla medarbetare i förvaltningen har bjudits in till föreläsning samt därefter erhållit ett övningspaket på temat ”Pågående dödligt våld”. Sedan 2023 finns även en digital utbildning om hot och våld, särskilt anpassad till medarbetare i skolmiljö. Förvaltningen har sett över och reviderat stödmaterial kopplat till hot, våld och personsäkerhet.

Under hösten 2023 genomförde Arbetsmiljöverket särskilt riktade inspektionsinsatser gällande hot och våld. Inom grundskoleförvaltningen inspekterades 26 skolor och i skrivande stund pågår återinspektioner på de skolor som kravställdes. Kraven handlade främst om systematik i arbetet mot hot och våld såsom hantering av avvikelserapportering samt kontinuerliga riskanalyser.

Noterbart är att andelen medarbetare som uppger att de har blivit utsatta för hot och/eller våld och som sedan har gjort polisanmälan har minskat i antal. Förvaltningen ser över rutiner och stödmaterial för att synliggöra och tydliggöra arbetsgången vid polisanmälan.

Bedömning av organisatoriska förutsättningar – medarbetare

Organisatoriska förutsättningar utifrån medarbetarperspektivet bedöms till viss del ha förbättrats under 2023. Främst utifrån ökad upplevd möjlighet till ett tydligt och tillitsbaserat ledarskap och ökad andel legitimerade lärare. Den ökade lärartätheten och ökade prioriteringen av lärarresurser bedöms ha stärkt organisatoriska förutsättningar för elevers lärande. Lärartätheten beräknas dock falla tillbaka under 2024 utifrån ökande finansiella kostnader och ökade kostnader för lokaler, löner och pensioner. En kvarvarande utmaning är också den höga andelen skolpersonal som rapporterar utsatthet för hot-och-våld-situationer.

Avseende förstelärartjänsterna behöver deras relation till skolans systematiska kvalitetsarbete tydliggöras för att stärka stödet till rektors styrning och ledning av skolans pedagogiska utveckling. Därutöver bör hanteringen med tillsvidareanställda förstelärare utredas för att ge fördjupad förståelse om anställningarnas påverkan på möjligheten att bemanna verksamhetsutveckling utifrån aktuella utvecklingsbehov och andra lärares möjligheter till karriärtjänst.

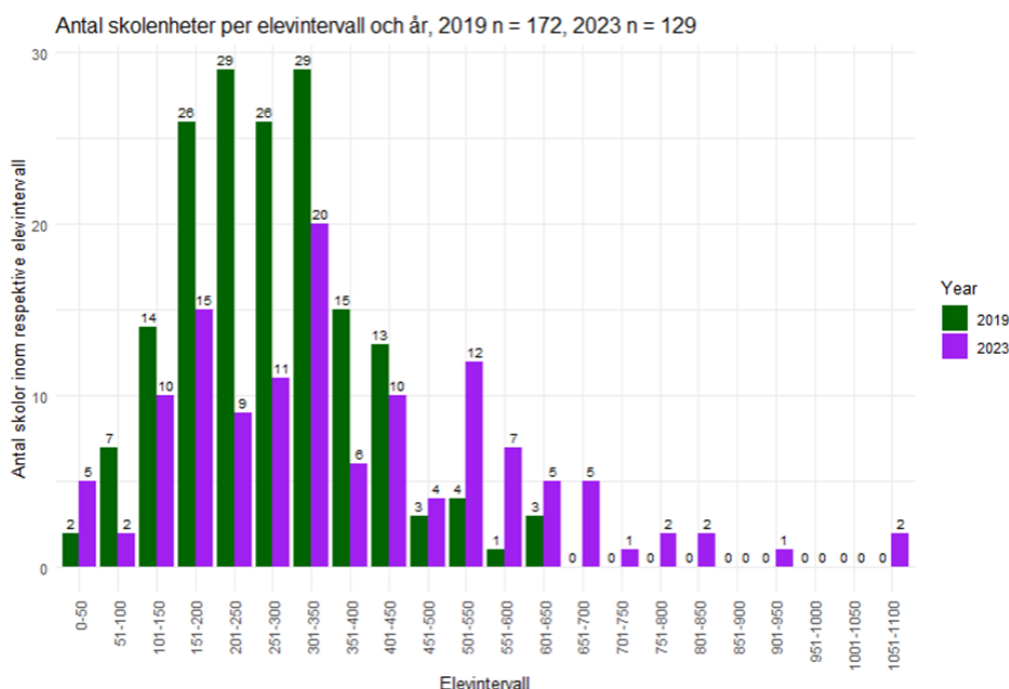
Organisatoriska förutsättningar - skolstruktur

Som en följd av nämndens beslut om principer för hur skolenheter organisatoriskt ska vara uppbyggda avseende elevantal, årskurssammansättning, befattningar inom skolledning och administrativ personal, samt antalet medarbetare per chef pågår ett långsiktigt förändringsarbete. Detta förändringsarbete inkluderar både planering av nya skolor och kontinuerlig översyn av befintlig skolorganisation.

Förändringsarbetet sker utifrån flera aspekter som ekonomi, kompetensförsörjning och undervisningskvalitet. I takt med förändrat elevunderlag och kraftigt ökade kostnader för investeringar och hyror blir frågan om skolstruktur än viktigare för att säkra att så mycket resurser som möjligt kan gå till utveckling av undervisning. Förvaltningen följer upp skolenhetsstrukturen kontinuerligt och rapporterar utvecklingen löpande i delårsrapporter.

Utvecklingen går i riktning mot de beslutade principerna för skolenhetsorganisation både avseende stadiindelning och elevantal.

Årskurssammansättningen förändras steg för steg mot en sammansättning som ligger i linje med de principer som fastställts, F-6 och 7-9. Det är idag färre skolenheter än 2019 som avviker från de beslutade principerna. Elevantalet på skolorna ökar generellt i linje med principen om skolstorlek. Det är idag fler skolenheter som har över 500 elever jämfört med 2019.

Kommentar: 2019 fanns det två skolor som hade 0-50 elever, Asperö och Frölunda Bräcke, samt sju skolor som hade 51-100 elever, Brännö, Kannebäck Döv och hörsel samt Tal och Språk, Österöd, Svenska balettskolan, Lilla Trulsegården, och Björsaredsskolan. 2023 hade fem skolor 0-50 elever, Frölunda Bräcke, Asperö, Brännö, Kannebäck Tal och Språk samt Döv och Hörsel, och två skolor hade 51-100 elever, Björsaredsskolan F-3 och Lilla Gårdstensskolan F-3.

Idag ingår, i enlighet med de beslutade principerna, anpassad grundskola i många grundskoleenheter. Elevökningen inom anpassad grundskola har under de senaste åren varit omfattande, drygt 100 elever fler per år. Också inom anpassad grundskola syns en utveckling mot fler elever per enhet. Därtill märks en stor skillnad gällande antal individintegrerade elever.

Individintegrering innebär att eleven läser enligt anpassad grundskolas läroplan men har sin skolplacering i en klass på en grundskola. År 2019 var 31 elever individintegrerade i grundskolan och 2023 var motsvarande siffra 83. Platsbrist inom anpassad grundskola är en förklaring men också att läroplanerna för den anpassade grundskolan (ämnena) och grundskolan nu är skrivna på ett sätt som underlättar integrering samt förbättrad information till vårdnadshavare. Ett utvecklingsprojekt har varit igång under detta och föregående läsår i syfte att öka kunskapen på de grundskolor som har integrerade elever.

Sammanfattande bedömning av organisatoriska förutsättningar för elevers lärande

Som sammanfattning kan det konstateras att förvaltningens strategier för tydligare ansvar, styrning och ledning och hållbart ledarskap och medarbetarskap verkar ha stärkt de organisatoriska förutsättningarna och att verksamhetsplan 2024 möter identifierade utvecklingsbehov väl.

- Förutsättningarna för skolledningsteamerna har förbättrats men stöd till ledarskaps- och teamutveckling är fortsatt prioriterat.
- Det finns en ökande prioritering av lärarresurser men stöd till rektors organisering och bemanning av undervisningen är fortsatt prioriterat.
- Hot och våld har en negativ påverkan på arbetsmiljön för både elever och personal i skolan och försvårar kompetensförsörjning. Därutöver innebär rapporteringen av hot och våld-incidenter elever sinsemellan och mellan elever och personal en påtaglig arbetsbelastning på rektorer, elevhälsan och lärare.
- Utvecklingen går i riktning mot de beslutade principerna för skolenhetsorganisation både avseende stadiindelning och elevantal.

Nämnden kommer fortsatt följa såväl förebyggande arbete mot hot och våld samt bemanningsutveckling inom olika personalgrupper.

Sammanställning av anmälan och information till huvudman och utifrån hemkommunansvar

Beslut om avstängning av elev

Utrymmet i skollagen för att fatta beslut om att stänga av elev från undervisning är litet och tillämpningen ska vara restriktiv. Avstängning görs utifrån de regler som finns i 5 kap. skollagen om trygghet och studiero. Beslut om avstängning kan överklagas, som en rättssäkerhetsgaranti för den enskilde. Från den 1 januari 2024 till den 20 mars 2024 hade det inkommit 27 beslut om avstängningar i grundskolan i Göteborgs Stad. Av dessa har ett beslut överklagats till förvaltningsrätten.

Anmälningar om kränkande behandling

Enligt skollagen ska personal anmäla så snart en elev har blivit eller upplever sig ha blivit kränkt utan att först bedöma om händelsen är kränkande eller inte. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för

att få kränkande behandling att upphöra.

Antal anmälda kränkningar 1 januari - 15 mars 2024 (totalt antal elever)	
Centrum	647 (9 981)
Hisingen	990 (16 449)
Nordost	732 (9 760)
Sydväst	730 (12 168)
Totalt	3 099

Under perioden 1 januari till 15 mars 2024 har 3 099 anmälningar om upplevda kränkningar inkommit. Detta är en ökning med 12 procent för samma period föregående år. Ökningen kan delvis vara kopplad till att personal via huvudmannens utbildningsinsatser har fått ökad insikt och förståelse för skollagens krav vid kännedom om kränkande behandling. Närmare analys av anmälningarna presenteras i samband med delårsrapport per augusti.

Anmälningar om omfattande frånvaro

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro, giltig samt ogiltig, ska frånvaron skyndsamt utredas. När en utredning om elevs frånvaro har inletts ska rektor se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Under det första kvartalet 2024 har 221 anmälningar om elevs omfattande frånvaro gjorts av grundskoleförvaltningens skolor. Totalt har 44 skolor lämnat in anmälningar. Tre skolor står för 105 av dessa, en i Centrum (31), en i Nordost (38) och en i Sydväst (36). Statistiken påverkas mycket av enskilda skolor men noterbart är att Hisingen, det största utbildningsområdet, gjort få anmälningar om elevs frånvaro i jämförelse med övriga utbildningsområden.

När en skola med en fristående huvudman inleder en utredning om omfattande frånvaro ska huvudmannen snarast meddela hemkommunen detta. Det samma gäller för andra kommuner som har en elev som är folkbokförd i Göteborg. Under det första kvartalet 2024 har 12 skolor med fristående huvudmän rapporterat in elevs omfattande frånvaro i 74 fall. Av dessa kommer 58 anmälningar från en enskild skola. Ingen kommun har anmält frånvaro för elever folkbokförda i Göteborg.

	Antal anmälningar om omfattande frånvaro
Centrum	65
Hisingen	22
Nordost	66
Sydväst	68
Totalt grundskoleförvaltningen	221
Fristående huvudmän/annan kommun	74

4.3 Skolplaceringar inför hösten 2025

Inför läsåret 2024-2025 har 9 980 elever haft möjlighet att önska skola. Ungefär 7 780 (79 procent) av vårdnadshavarna önskade kommunal skola åt sina barn.

Alla eleverna är placerade i enlighet med nämndens regler. Det finns dock två skolor där förvaltningen, på grund av sviktande elevunderlag, inte kommer kunna starta förskoleklass. Där kommer det finnas barn som får sin närmaste skola, men

den kommer ligga längre bort än två kilometer. I jämförelse med föregående år har en högre andel av eleverna fått sitt första önskemål och en högre andel av eleverna har fått något av sina önskemål.

De som inte har fått något av sina önskemål är framför allt de som bara har önskat en eller två skolor eller som har önskat skolor i andra delar av staden som inte tillhör närområdet. Eleverna i Nordost önskar i större utsträckning en skola utanför sitt närområde där det finns andra elever som har större rätt till de platserna.

	Andel elever som fick sitt första önskemål	Andel elever som fick något av sina önskemål	Andel elever som önskat skola men inte fick något av sina önskemål
Nordost	79%	90%	10%
Centrum	83%	96%	4%
Sydväst	86%	96%	4%
Hisingen	85%	95%	5%
Totalt (2023 inom parentes)	84% (80%)	94% (92%)	6% (8%)

En elev har önskat tvåspråkig undervisning på finska och svenska och har därför placerats på Skogomeskolan.

I år är det något fler elever som har fått plats på fristående skola än i fjol. När besluten om skolplacering skickats ut finns det många elever som har både en fristående och en kommunal skolplats. De eleverna har två veckor på sig att svara på erbjudandet om kommunal skolplats. Vårdnadshavare som inte är nöjd med sin skolplacering kan önska skolbyte mellan den 15-30 april. Skolbytet sker i mån av ledig plats.

Placeringar i anpassad grundskola inför hösten 2024

I år var första gången som vårdnadshavare till barn i anpassad grundskola kunde önska skola via en e-tjänst. Totalt har 177 elever fått en skolplacering i anpassad grundskola inför hösten 2024. Cirka 40 procent av de som har önskat skola har fått sitt första önskemål. Förra året var motsvarande siffra cirka 50 procent. En orsak till minskningen är att det totala antalet elever är högre i år samt att det saknades information om några av de tillgängliga skolorna. Troligtvis hade fler önskat dem om informationen varit tydlig. Detta är en brist som kommer att åtgärdas inför nästa års önska skola. Förvaltningen har fortsatt en stor utmaning i att möta behovet av platser i anpassad grundskola.

4.4 Lokalförsörjning och kapacitet

Förvaltningen informerar löpande om utmaningar kopplat till planerade byggprojekt. I årsrapporten 2023 aviserades förlängda tidplaner för Eriksboskolan och Toleredsskolan. Förvaltningen rapporterade även att kostnadsökningar kopplade till Eriksboskolan krävde nya genomförandebeslut av grundskolenämnden, stadsfastighetsnämnden samt kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Nedan följer utmaningar och aktuell status för planerade byggprojekt.

Eriksboskolan

Ärendet behandlades i kommunfullmäktige 2024-02-29. Till följd av minoritetsåterremiss har beräknad inflyttning av den nya skolan flyttats fram en termin, till vårterminen 2027. Ytterligare förseningar kan bli aktuella om inte

kommunfullmäktige beslutar om genomförande och investeringar innan 1 juli 2024.

Toleredsskolan

Det har pågått ett kombinerat investerings- och reinvesteringsprojekt på skolan sedan innan grundskoleförvaltningens bildande 2018. I nuläget är en etapp färdigställd, en är under projektering, medan två ytterligare etapper utreds i förstudier.

Grundskoleförvaltningen har i ett försök att underlätta genomförandet av projektet gett stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att samla de två återstående etapperna i en och samma förstudie och säkerställa ett genomförande. I nuläget saknar dock stadsfastighetsförvaltningen en tidplan för genomförandet. Förvaltningens bedömning är att projektet kommer pågå under resten av 2020-talet.

Påvelundsskolan

Med anledning av inkommen överklagan av bygglov för nybyggnationen försenas projektet. Förvaltningen bedömer att lokalförsörjningen för höstterminen 2025 uppfylls trots förseningen. Grundskoleförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen arbetar med att tidigarelägga andra delar av byggnationen för att öka framfarten i projektet.

Lundensskolan

Reviderat hyres- och investeringsbeslut tas upp i grundskolenämnden i april 2024. Projektet har fördyrats vilket medför konsekvenser på hyresnivån. De ökade investeringskostnaderna beror på indexförändringar, internränta, ökad omfattning av bruttoarean och ökad omfattning av utemiljön jämfört med förstudien. Den nya hyresnivån påverkas av den ökade investeringskostnaden, men även av den höjda internräntan. Projektet förväntas färdigställas första kvartalet 2029.

Projektet är kritiskt för att klara skolplaceringar i området och är av stor vikt för stadsplaneringen. Den utökade hyran grundar sig på en utökad kapacitet av skolan på 295 elever i årskurs F-9 och 23 platser i anpassad grundskola. Förvaltningen bedömer att kostnadsutvecklingen ligger till stor del utom projektets kontroll.

Askimsskolan

Reviderat hyres- och investeringsbeslut behandlades i grundskolenämnden i mars 2024. Indexregleringar samt förseningar i projektet är de främsta grunderna till de ökade kostnaderna. Det ekonomiska läget har inneburit stora kostnadsökningar i byggindustrin och kostnadsutvecklingen sedan förstudiekalkylen togs fram 2021 har varit betydande. Förseningen har även resulterat i utökade engångskostnader, bland annat ett års längre hyra för evakueringspaviljongerna.

Förvaltningen bedömer att kostnadsutvecklingen ligger utom projektets kontroll och att den nya hyran är att se som rimlig utifrån jämförbara projekt samt i förstudier redovisade kostnader för kommande projekt.

Noleredsskolan

Reviderat hyres- och investeringsbeslut planeras att tas upp i grundskolenämnden under våren 2024. Indexregleringar är de främsta grunderna till ökade kostnader i projektet. Sedan investeringsbeslutet i december 2020 har det ekonomiska läget inneburit stora kostnadsökningar i byggindustrin och därmed för projektet. Projektgruppen arbetar med att förenkla byggnaden i syfte att minska kostnaden.

4.5 Årsrapport från Ungdomsfullmäktige

Grundskolenämnden ansvarar i samverkan med ett antal andra nämnder för att

förrätta val till ungdomsfullmäktige. Grundskolenämndens ansvar stärks genom Göteborgs Stads barnrättsplan där det finns mål om att höja valdeltagande till ungdomsfullmäktige. Arbetet kring ungdomsfullmäktige beskrivs i en årsrapport, se bilaga. Nedan beskrivs arbetet kring valdeltagande i korthet.

Röstberättigade till val av ledamöter och ersättare till ungdomsfullmäktige är de barn och ungdomar som senast på valdagen är folkbokförda i Göteborgs kommun och ska ha börjat årskurs 5 men inte fyllt 18 år under valperioden.

Valdeltagandet har legat på relativt låga nivåer under flera års tid men skiljer sig stort inom utbildningsområden och skolor, ofta beroende på hur den lokala organiseringen för att möjliggöra valdeltagande ser ut. I kommunala grundskolor röstade drygt var fjärde röstberättigad elev jämfört med elever i fristående grundskolor där cirka 14 procent röstade. Det finns några få skolor där nära 100 procent av alla röstberättigade deltar i valet och det finns skolor där bara några få procent av de röstberättigade deltar. Framför allt är valdeltagandet lågt för fristående grund- och gymnasieskolor samt anpassade gymnasieskolor.

Flera olika aktiviteter har gjorts under året för att öka valdeltagandet. Förutom informationsaktiviteter för valsamordnare på skolor har valkickoff på Stadsbiblioteket genomförts. Därtill har ett valkonvent genomförts på Kulturhuset i Bergsjön för elever i anpassad grund- och gymnasieskola. Valinformation med bildstöd och en digital vallokal för elever i anpassad grundskola har tagits fram. Förvaltningen ser nu över hur arbetet kan stärkas på skolorna och med samverkande förvaltningar i syfte att ge alla elever lika möjligheter att rösta i val till ungdomsfullmäktige.

4.6 Systematiskt miljöarbete

I linje med förvaltningens miljöledningssystem genomfördes 2023 en kartläggning med syfte att identifiera vad inom förvaltningens verksamhet som har störst påverkan på miljön, antingen direkt eller indirekt på längre sikt.

Gällande direkt miljöpåverkan pekar kartläggningen på att måltidsverksamheten är betydande. Inom verksamheten finns en upparbetad systematik med uppsatta mål och aktiviteter som årligen följs upp och förbättras. Förvaltningens inköp och avfallsarbete är två direkta miljöaspekter som bedöms ha en betydande miljöpåverkan. I förvaltningen finns planer på att implementera en mindre inköpsorganisation med bättre förutsättningar att säkerställa en ändamålsenlig kompetens, som kommer kunna bidra till högre måluppfyllelse inom flera områden. Förvaltningen återkommer i delårsrapport per augusti med en handlingsplan utifrån genomförd kartläggning.

Förvaltningen har tidigare bedömt att utbildning, lärande för hållbar utveckling och miljö- och hållbarhetskompetens är betydande miljöaspekter, vilket framgår i grundskoleförvaltningens riktlinje lärande för hållbar utveckling och ett systematiskt miljöarbete inom grundskolan. Dessa aspekter har bedömts betydande utifrån dess indirekta miljöpåverkan som kan bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Inom förvaltningen finns ett urval av aktiviteter planerade med koppling till riktlinjens strategier som ligger i linje med målet från kommunfullmäktige *Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald*. Exempelvis utveckling av konceptet klimatlyftet och olika samverkansprojekt gällande pedagogiska naturmiljöer och beteendeförändringar gällande energianvändning.

Som ett stöd och kontroll av förvaltningens systematiska miljöarbete genomför miljöförvaltningen årliga miljörevisioner. Vid senaste revisionen 2023 bedömde

miljöförvaltningen att grundskoleförvaltningen har gjort en positiv förflyttning från föregående år inom flera områden. Utifrån revisionens inriktning rekommenderades förvaltningen att fortsätta arbeta vidare med systematisk kemikaliehantering. Årets revision kommer bland annat fokusera på ledningens ansvar.

4.7 Intern kontroll

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll. I följande avsnitt beskrivs avvikelser och arbete utifrån nämndens ansvar för intern kontroll.

4.7.1 Väsentliga avvikelser för nämnden att känna till

I januari 2024 valde förvaltningen att polisanmäla en tidigare medarbetare för dataintrång i patientjournalssystemet PMO. Förvaltningen har följt upp avvikelserna som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Granskningen har genomförts parallellt med åtgärder och informationsinsatser till följd av den upptäckta avvikelserna. Polis och åklagare har utrett huruvida det finns förutsättningar för åtal.

I granskningen beskrivs de åtgärder som redan genomförts, planerade åtgärder samt ett antal rekommendationer som syftar till att stärka den interna kontrollen både i den specifika hanteringen av behörigheter i PMO men även för att stärka den interna kulturen att förebygga, hantera och åtgärda avvikelser.

Dataintrånget har kunnat ske genom att rutiner för behörighetshanteringen i systemet PMO inte har följts. Ansvarig chef har inte säkerställt att behörigheter tagits bort när en anställd slutat och nästa chef har heller inte genomfört kontroll av behörigheter på enheten.

Granskningen visar att det nu vidtagits åtgärder för att stärka den interna kontrollen av behörigheter inom PMO, bland annat genom ytterligare uppföljning av felaktiga behörigheter. Generellt visar granskningen även att förvaltningen behöver stärka struktur och kultur för att systematiskt följa och bedöma avvikelser, både vid återkommande uppföljningar eller avvikelser som framkommer mer löpande. Nämnden rekommenderas att följa upp området inom den interna kontrollen 2025.

4.7.2 Handlingsplan efter granskning av dataskyddsombudet

Grundskolenämndens dataskyddsombud övervakar nämndens följsamhet gentemot dataskyddslagstiftning och granskar förvaltningens arbete med skydd av personuppgifter. I dataskyddsombudets årsrapport rekommenderas grundskoleförvaltningen att fokusera på följande tre områden under 2024:

- dataskyddsorganisation,
- personuppgiftsbehandlingsregister och
- konsekvensbedömningar.

Med utgångspunkt i dataskyddsombudets årsrapport till nämnden har förvaltningsdirektören fattat beslut om en handlingsplan för dataskyddsarbetets inriktning under det kommande året. Handlingsplanen beskrivs i korthet i följande tabell. Förvaltningen avser att återkomma med en uppdatering utifrån handlingsplanen i samband med delårsrapport augusti och årsrapport.

Fokusområde	Aktivitet	Förväntad effekt
Implementera dataskyddsorganisation	Ta fram de styrdokument som krävs för att komplettera förvaltningens anvisning för dataskyddsorganisation.	Beskriver hur förvaltningens olika verksamhetsdelar tar det ansvar som de tilldelas i anvisningen.
Implementera dataskyddsorganisation	Ta fram checklista för egenkontroll.	Bryter ned/förenklar uppföljningen av de ansvar som förvaltningens verksamhetsdelar tilldelas enligt anvisningen. Kan integreras i verksamhetens årshjul.
Utveckla register för personuppgifts-behandlingar	Ta fram en rutin för registerförteckning över personuppgifts-behandlingar.	Redogör för roller och ansvar i registerförteckningsarbetet och vad registret ska innehålla.
Utveckla register för personuppgifts-behandlingar	För över klassificeringsstrukturen som struktur åt registret.	Utgör grunden för registret och fångar upp förvaltningens processer.
Utveckla register för personuppgifts-behandlingar	Inled inventeringsarbetet enligt ett riskbaserat arbetssätt.	De verksamheter som hanterar känsliga personuppgifter i störst utsträckning engageras först i detta arbete.
Utveckla konsekvensbedömningar	Parallellt med inventeringsarbetet till behandlingsregistret ska förvaltningen identifiera personuppgifts-behandlingar förenade med hög risker och prioritera dessa för genomlysning i konsekvensbedömningsarbetet.	Beslutet syftar till att ligga till grund för ett strukturerat och riskbaserat arbetssätt för konsekvensbedömningar och underlätta prioritering av informations-säkerhetssamordnarnas stöd till verksamheten.

Intern kontrollplan 2024

I samband med beslut om budget 2024 beslutade nämnden även om den samlade riskbilden och intern kontrollplan för 2024. Fyra områden valdes ut för särskild uppföljning under 2024. Nedan beskrivs varje område mer ingående med sammanhang och hur granskningen planeras. Planeringen har föregåtts av dialog med fackliga parter om vad som är särskilt lämpligt att granska. Nämnden föreslår besluta om en reviderad samlad riskbild för 2024, se bilaga där den interna kontrollplanen kompletteras med beskrivningarna nedan.

Garanterad undervisningstid

Efter granskning 2022 rekommenderade stadsrevisionen grundskolenämnden att stärka sin interna styrning och kontroll av undervisningstiden. Detta för att kunna säkerställa att elevers faktiskt genomförda undervisningstid når upp till minst den garanterade undervisningstiden. I granskningen som genomförts identifierades bristande följsamhet mot gällande timplan inom grundskola och anpassad grundskola. Bristerna var störst inom anpassad grundskola.

Som följd av revisionens rekommendationer vidtogs ett antal åtgärder, bland annat beslut om reviderad timplan för anpassad grundskola och informationsinsatser om tillämpning av timplanen i såväl grundskola som anpassad grundskola. Därtill har timplanen för grundskola reviderats som följd av förändrad nationell timplan från och med höstterminen 2024. Den granskning som nu planeras syftar till att säkerställa att genomförda åtgärder haft effekt, att de nya timplanerna är implementerade och framför allt att bidra till lärande om hur stöd och styrning kan

utvecklas för att säkra elevens rätt till den garanterade undervisningstiden. Granskningen kommer att genomföras i form av stickprover, enkätundersökning och intervjuer i fokusgrupp under höstterminen 2024.

Utbetalningar till fristående skolor samt andra kommuner

Granskningen syftar till att undersöka hur den interna kontrollen inom processen för utbetalning till fristående skolor och andra kommuner går till. Det vill säga vilken systematik finns för att upptäcka avvikelser. Granskningen genomförs i intervjuform med berörda funktioner under vårterminen 2024.

Skolpliktsbevakning

I föregående års granskning av den centrala skolpliktsbevakningen konstaterade förvaltningen att den centrala skolpliktsbevakningen bedöms bedrivas på ett ändamålsenligt sätt. Utvecklingsområden som identifierades är förbättrat IT-stöd för en fullt ut digitaliserad process, fördjupad samverkan med berörda myndigheter och utvecklad intern kontroll inom processen. Uppföljning av dessa delar blir aktuellt i årets granskning av processen. När det gäller den lokala skolpliktsbevakningen visade förra årets granskning att många skolor bedriver systematisk skolpliktsbevakning men för vissa skolor återstår det att säkra interna rutiner samt att tydliggöra ansvarsfördelning inom skolan. Fungerande skolpliktsbevakning är en av de processer som måste fungera på en skola och något som varje rektor behöver säkerställa inom sitt skolområdes samtliga skolenheter. Granskningen kommer att genomföras i form av enkätundersökning och eventuellt kompletterande intervjuer under höstterminen 2024.

Ekonomiska prognoser

Granskningen syftar till att undersöka vilka aktiviteter som tillämpats under året för att kvalitetssäkra faktaunderlag i de ekonomiska prognoserna. Granskningen genomförs i intervjuform med berörda funktioner under sen höst 2024.

4.8 Rapportering av pågående uppdrag samt viktiga händelser

Grundskolenämnden föreslås förklara fyra uppdrag fullgjorda.

4.8.1 Uppdrag från grundskolenämnden

2023-12-12 § 259 Yrkande från S, V och MP angående yttrande över motion om att socialtjänsten regelbundet närvarar på föräldramöten i förskolan och skolan

Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att informera om och uppmuntra rektorer att i högre grad använda möjligheten att ta hjälp av socialtjänst och polisen vid möten och evenemang med vårdnadshavare i skolan.

Under våren informeras och uppmuntras samtliga rektorsgrupper om att i högre grad ta hjälp av socialtjänst och polis vid sammankomster med vårdnadshavare. Ämnet diskuteras också på rektorsmötena och erfarenheter delas. Samtal om hur skolan kan nyttja polis och socialtjänst vid exempelvis föräldramöten förs regelbundet i de olika samverkansgrupperna *Skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan (SSPF)*.

Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.

2022-09-27 § 221 Reglera samnyttjande av lokaler

Grundskolenämnden ger grundskoleförvaltningen i uppdrag att reglera samnyttjande av lokaler och ytor med andra nämnder i tidsatta överenskommelser.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering (2024-02-01 §27).

Grundskoleförvaltningen och förskoleförvaltningen har därefter återstartat arbetet med att reglera samnyttjandet av lokaler. Underlag för gemensamma objekt har tagits fram och analys pågår. Målsättningen är att arbetet ska lyftas till förskolenämnden under kvartal tre. Grundskolenämnden får fortsatt återkoppling om arbetet i samband med lokalbehovsplan 2024 samt årsrapport.

2024-01-09 § 13 Yrkande från S, V och MP om sammanställning av personalstatistik utifrån budget i balans

Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att återkomma med sammanställning över antal anställda inom förvaltningen som berörs av beslut om budget i balans uppdelat på yrkeskategorier och anställningsform genom uppsägning eller genom omställning

Sammanställning av hur beslut om budget i balans har påverkat bemanningsutvecklingen för våra största yrkesgrupper redovisas i bilagd personaluppföljning. Samtidigt redovisas antal samverkade överskott i förvaltningens tjänstefördelningsprocess samt utvecklingen av korttidsfrånvaro för kvartal 4 för perioden 2021 till 2023. Av redovisningen framgår att antalet tjänster minskat med 516 mellan mars 2023 och mars 2024. Antalet tjänster har samtidigt ökat med 170 sedan mars 2021.

Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.

2024-02-06 § 27 Yrkande från D, M, L, S, V och MP om bemanning av elevhälsans professioner

Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att återkomma till nämnden med en redogörelse gällande samtliga skolenheters faktiska bemanning av elevhälsans professioner samt om det finns vakanser som ej blivit tillsatta.

Förvaltningen redovisar bemanningsutvecklingen för elevhälsans professioner i bilagd personaluppföljning. Av redovisningen framgår att bemanningen av elevhälsan har ökat med 7,9 procent mellan december 2021 och december 2023. Avseende vakanser kan det konstateras att skolsköterskor är en mycket svårrekryterad yrkesgrupp och att det nästan går två utlysningar/platsannonser på varje genomförd anställning.

Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.

2023-11-21 § 234 Yrkande från S, V och MP avseende rekvisering av statsbidrag för lärarlönelyft och förstelärare

Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att fullt ut rekvisera statsbidrag för lärarlönelyft, och efter behov avseende förstelärare, samt skapa strukturer för att minimera de ekonomiska riskerna.

Förvaltningen har fullt ut rekviserat statsbidrag och sett över rutinerna för hantering av lärarlönelyft och förstelärartjänster. Hanteringen utgår från de rutiner som gäller inom Göteborgs Stad, vilka kan sammanfattas med att statsbidragsfinansierad löneförstärkning ingår i grundlönen.

Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.

Tidigare uppdrag kopplat till tvåspråkig undervisning

Grundskolenämnden gav 2020-02-05 förvaltningsdirektören i uppdrag att under läsåret 2022–2023 återkomma med en utvärdering av den tvåspråkiga undervisningen och de verksamheter på finska som riktat sig mot alla elever med finska som modersmål. Utvärdering presenterades för nämnden i november 2023 och i den konstaterades brister i styrningen av den tvåspråkiga undervisningen.

Utvärderingen avslutades med ett antal rekommendationer som förvaltningen nu arbetar med att omhänderta. Rekommendationerna handlar bland annat om att tydliggöra mål och syfte med den tvåspråkiga undervisningen för att tydligare kunna följa upp verksamhetens kvalitet. Inför läsåret 25/26 kommer förvaltningen särskilt beakta rekommendationerna som handlar om organisering och minimiantal för antal elever för att bedriva tvåspråkig verksamhet. Det kommer göras i dialog med nämnden, stadens råd för sverigefinska frågor och berörda vårdnadshavare. I årets önska skola var det en sökande till tvåspråkig undervisning.

Grundskoleförvaltningen